

ĐỀ THI CUỐI HỌC KÌ 1**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (4đ)****THUYẾT THỦ TÀU VIỄN DƯƠNG (*)**

(Bệnh sĩ, Lưu Quang Vũ)

Đôi nét về hài kịch Bệnh sĩ

Nội dung vở kịch lấy bối cảnh ở một vùng làng quê nông thôn, kể về ông chủ tịch xã Toàn Nha và những xã viên của xã Hùng Tâm. Họ đều là những người dân hiền lành, chân chất, thật thà,... nhưng vì tính háo danh, tính “sĩ” mà ai cũng cố gắng phấn đấu cho mình có một cái mác thật sang trọng và hiện đại... Và từ căn bệnh đó mà xảy ra bao chuyện dở khóc, dở cười.

Bệnh sĩ của cổ tác giả Lưu Quang Vũ đề cập đến “bệnh tung bưng đối trá, tung bưng phô trương, tung bưng thành tích”.

Nhân vật

- Ông Nha	- Tiến: Thợ xà lan, bạn Hưng
- Cô Nhàn: Con gái ông Nha	- 2 phóng viên truyền hình
- Long: Em trai Nhàn	- “Nhà văn”
- Ông Thịnh	- Anh Ty
- Hưng: Cháu ông Thịnh	- Ông Ruộng
- Văn Sửu	- Cô Xoan
- Ông Đốp: Túc Mạnh Tuấn	- Bà Thủ
- Bà Đốp: Vợ ông Đốp	- Võ sĩ Đại Dương

Các quan khách, các diễn viên đội văn nghệ và những xã viên của “Liên đoàn tổ hợp xã Công nông thương tín Hùng Tâm”.

Sau đây là cảnh III của vở kịch

Nhà Ông Thành

Ông Thành và Hưng. Hưng vừa từ ngoài vào, tay xách túi, mặc áo xanh bảo hộ lao động, bên trong là áo sọc thủy thủ.

Hưng: Chú.

Ông Thành: Hưng, cháu về đây à? Trời ơi, xem nào: to khoẻ lên, rắn rỏi hẳn... thủy thủ có khác... Chà chà, mọi người đang mong đợi cháu. Nhận được điện, chú đã báo tin. Gặp ai chưa? Gặp cái Nhàn chưa?

Hưng: Chưa, từ bến sông cháu về thẳng nhà.

Ông Thành: Hay lắm! Thế là cháu đã trưởng thành, đã hiển đạt, chú mừng vô cùng. Vinh dự, mát mặt về cháu. Nhưng sao... cháu ăn mặc xuềnh xoàng thế này, đồng chí thuyền trưởng viễn dương?

Hưng: Viễn dương nào ạ?

Ông Thành: Viễn dương hàng hải Vót-xcô. Cháu là thuyền trưởng.

Hưng: Ai bảo chú thế?

Ông Thành: Cô Nhàn. cô Nhàn kể, mọi người ai cũng trầm trồ thán phục cháu. Họ bảo cháu nay Nhật, mai Pháp, ngày kia Hồng Kông,... Cả xã ta giờ mới có một người làm thuyền trưởng.

Hưng: Thế đấy, cô Nhàn kể... Chết thật.

Ông Thành: Ông Nha, bố cô Nhàn, thì quý cháu, tự hào về cháu vô cùng. Nhưng sao lại chết? Cháu vẫn là thuyền trưởng chứ?

Hưng: Vâng... Nhưng thế này chú ạ... Chuyện này cháu cũng đang bối rối khó xử quá đây... số là... ngày chia tay Nhàn, cháu đã hứa với Nhàn là sẽ trở thành một nhà hàng hải. Cô gái lãng mạn ấy cứ một hai đòi cháu phải thành một nhà hàng hải, một thuyền trưởng... Nhưng cháu... quả giờ cũng đã là thuyền trưởng thật, nhưng không phải thuyền trưởng tàu biển đâu, mà chỉ là phụ trách một con tàu cũ kĩ nhỏ xíu, một con tàu kéo xà lan chuyên chạy đường sông, tàu chỉ có cháu với một anh thợ máy...

Ông Thành: Sao? Thế mà không vào hàng hải à?

Hung: Có chứ ạ, nhưng cháu không được học tàu biển, người ta phân cháu học vận tải đường sông. Ra trường, họ cử cháu về làm việc ở một công ty vận tải của tỉnh nhà... Lúc mới vào học, viết thư cho Nhàn cháu đã không dám nói sự thật sợ cô ấy thất vọng. Cô ấy chỉ mong cháu trở thành thuyền trưởng đi biển, và cháu đã hứa, đã thề thốt, nên cháu đành nói dối cô ấy... Cháu thật tội... Cháu sĩ, cháu sợ cô ấy sẽ không yêu cháu nữa...

Ông Thành: Mà thật là.. Mà giết tao, mà giết tao rồi, Hung ạ.

Hung: Cháu chỉ là một thằng thợ tàu đường sông, nhưng cháu yêu công việc của cháu. Cháu đã quyết định rồi: lần này về cháu sẽ nói thật hết với cô ấy, rồi muốn ra sao thì ra...

Ông Thành: Mà giết tao rồi, có phải mình cái Nhàn đâu, mà còn ông Nha, bỏ nó. Mà còn lạ gì ông ấy, ông ấy chúa thích danh tiếng oai vệ, cạnh ông ấy lại có thằng Sửu. Họ đã tán đủ thứ về mày, nào là tài giỏi, nào là sang trọng, giàu có, biết đâu mày lại xơ xác thất thủ thế kia. Cũng chính vì vậy mà ông ấy ưng chuyện mày với cái Nhàn, đã định lần này mày về sẽ ăn hỏi... Ông Nha lại là chủ tịch, là chủ nhiệm, giờ họ gọi là giám đốc Liên hợp xã, chú là cấp dưới của ông ấy...

Hung: Cháu sẽ thú thật với bác Nha.

Ông Thành: Không được, mà không biết tính khí ông ta đâu. Sẽ hỏng hết.

Đừng hòng ông ấy gả con gái cho mày, mà ông ấy cũng sẽ cách mặt tao, mất hết ông ấy mất thôi. Giời ạ, tao cứ đinh ninh mày là thuyền trưởng.

Hung: Thì cháu cũng là thuyền trưởng thật đấy thôi, nhưng mà là thuyền trưởng tàu đường sông. Con tàu đang đỗ ngoài bến Nhang xã ta ấy, chúng cháu chờ phân đạm cho xã ta đấy.

Ông Thành: Lại thế nữa. Giời ơi, tưởng mày nên danh nên tướng gì, viễn dương hàng hải, hơn cả phi công, hơn cả lái tàu vũ trụ, nào ngờ... mà lái tàu chở củt hả cháu?

Hung: Sao lại củt? Phân lân, phân đạm.

Ông Thành: Thì cũng thế. Cứt hoá học. Chú thì chẳng sao đâu, chớ phân cũng được. Chú là nhà nông chú biết chứ: “Nhất nước, nhì phân”. Không có thứ bón ruộng lấy gì mà ăn? Nhưng họ có nghĩ như thế đâu. Họ thích Vót-xcô vót cậu cơ. Không không được. Hưng, đã ai thấy mày ở trên cái tàu chở phân ấy xuống chưa?

Hưng: Cháu không để ý, hình như chưa.

Ông Thành: Thế này Hưng ạ, mày tuyệt nhiên không được lộ ra, không được nói gì cả. Cứ nhận mày là thuyền trưởng viễn dương đi. Mày về ít hôm rồi lại đi cơ mà. Cốt xong việc ăn hỏi đã. Mà cũng để thư thư để ông ấy khỏi xỉ vả tạo. Đối với ông này thì không gì tai hại bằng làm ông ấy tên, ông ấy mất danh tiếng.

Nên mày đừng nói gì cả, cứ nhận mày là thuyền trưởng viễn dương đi!

Hưng: Cháu lại phải tiếp tục nói dối Nhàn ư? Lại nói dối cả bác Nha?

Ông Thành: Thì đã sao? Chính họ cũng luôn dối dá. Chính ông Nha đang bắt tao đi mượn lợn các nhà về bỏ vào chuồng chung để cho khách tham quan tới quay vô tuyến. Mày cứ nhận là thuyền trưởng viễn dương đi. Chú xin mày, đừng làm chú bẽ. Mà mày cũng rất yêu cái Nhàn kia mà, mày có muốn mất vợ không có muốn mất cái Nhàn không?

Hưng: Không. Nhưng cháu không muốn nói dối nữa.

Ông Thành: Một thời gian nữa thôi, rồi sau này mày muốn nói gì thì nói. Sông hay biển thì cũng thế, lúc đó họ giết được mày à? Nhưng bây giờ thì chớ... Nghe chú, có phải mình ăn cắp ăn trộm hay gián điệp phản động gì đâu mà sợ.

Hưng: Viết thư nói bóc phét còn dễ, đằng này, mình phải đóng kịch... cháu ngượng lắm, cháu chưa đi biển một ngày... đi biển không phải nghề của cháu.

Ông Thành: Thì ngay tao đây này, có biết nghề làm pháo bao giờ đâu. Ông ấy bắt tao phải phụ trách việc làm pháo, Ông ấy đang lên con mề pháo, để ra khẩu hiệu. Cả xã làm pháo, nhà nhà làm pháo... Bao nhiêu tiền của ông ấy đổ ra mua thuốc nổ về chắt ở trụ sở. Mà pháo thì đã bán được đâu. Quả nổ, quả xịt. Tao đến khổ vì ông ấy. Kiểu này cuối năm tao cũng xin nghỉ thôi. Nhưng bây giờ thì không được. Mai lại là ngày họ đón khách về, rồi viết báo, rồi quay phim...

Không, chú lạy mày đấy ! Mày cứ nhận là Vót-xcô cho chú ! Mày có muốn cả hai chú cháu mình ê mặt không? Không chứ gì, thế thì phải nghe chú. Có điều... mày phải kiếm đâu ra bộ quần áo cho nó có vẻ thuyền trưởng viễn dương để ra mắt họ, chứ không được ăn mặc tuềnh toàng thế kia.

Hung: Kiếm đâu ra? Thôi được, cháu nghe chú. Anh bạn cùng tàu với cháu có mấy bộ quần áo hàng hải đẹp lắm. Anh ấy đi học thợ máy tàu biển về, cháu sẽ nhờ anh ấy giúp.

Ông Thành: Đúng rồi, bạn bè phải giúp nhau lúc hoạn nạn. Cháu về tàu ngay đi. Nhớ đừng để ai trông thấy. Chuẩn bị thật kĩ càng rồi mai hẵng về đây. Nhớ cháu nhé. Nhớ là thuyền trưởng hàng hải Vót-xcô, chết cũng phải là Vót-xcô, không thì hỏng hết!

Hung: Chỉ tại cháu thôi, chỉ tại cháu đã không dám nói thật từ đầu với Nhà... thế là hôm nay cháu lại chưa được gặp cô ấy.

Ông Thành: Mai. Mai họ sẽ đón cháu rất trọng thể đấy. Đi đi, rồi mai về. Nhớ là thuyền trưởng viễn dương nhà. Đi đi, đừng để ai nhìn thấy cháu xuống tàu chở phân. Đi lối này này! Giời ạ, có khổ thân tôi không cơ chứ!

(Hung nhìn trước nhìn sau rồi chạy vụt đi. Ông Thành vò đầu bứt tai nhìn theo)

(Luu Quang Vũ và Xuân Quỳnh gửi lại, Hội Văn học Nghệ thuật Đà Nẵng, 1989)

(* Tên văn bản do nhóm tác giả đặt.

* Luu Quang Vũ (1948 – 1988) là một nhà soạn kịch, nhà đạo diễn sân khấu.

Từ năm 1978 đến 1988, Luu Quang Vũ làm biên tập viên ở Tạp chí Sân khấu, bắt đầu sáng tác kịch nói với vở kịch đầu tay *Sống mãi tuổi 17* viết lại theo kịch bản của Vũ Duy Kỳ.

Câu hỏi

Câu 1. Hãy xác định 3 đặc điểm tiêu biểu của hài kịch trong văn bản *Thủy thủ tàu viễn dương*. (0.5 điểm)

Câu 2. Xác định một số xung đột, mâu thuẫn chủ yếu trong văn bản hài kịch *Thủy thủ tàu viễn dương* và phân tích đôi nét về tác dụng của chúng. (0.5 điểm)

Câu 3. Đoạn trích hài kịch trên đã sử dụng những thủ pháp gây cười nào?(1.0 điểm)

Câu 4. Theo em, thủ pháp gây cười nào ấn tượng nhất ?Vì sao? (1.0 điểm)

Câu 5. Phân tích đôi nét về nhân vật Hưng và cho biết: Em nhận được bài học nào từ nhân vật này? Em hãy đưa ra lời khuyên với Hưng. (1.0 điểm)

II. VIẾT (6đ)

Câu 1. Nêu ý nghĩa giáo dục từ trích đoạn hài kịch trên. Từ đó đánh giá khả năng tác động của đoạn trích hài kịch Thuỷ thủ tàu viễn dương đối với bản thân và ý nghĩa thực tiễn của vở kịch Bệnh sĩ của Lưu Quang Vũ. (Trả lời bằng đoạn văn 200 chữ) (2.0 điểm)

Câu 2. Đọc trích dẫn sau và thực hiện yêu cầu kế tiếp. (4đ)

Sĩ diện là biết cách giữ thể diện của mình thông qua lời nói, suy nghĩ, hành động, vẻ bên ngoài cho phù hợp các tiêu chuẩn chung để nhận được sự tôn trọng từ người khác. Ai cũng có sĩ diện và điều này giúp cho con người tự điều chỉnh hành vi, học hỏi. Nhưng khi có thêm chữ hão vào thì sĩ diện trở thành quá lớn và tiêu cực.

Sĩ diện hão là cố muốn làm người khác tôn trọng mình bằng những điều mình không có. Từ tâm lí sĩ diện hão mà người ta tự nâng mình lên quá tầm của mình và thích thú khi nhận được những lời khen tặng có cánh hoặc sừng rơn khi người ta nhìn mình bằng ánh mắt ngưỡng mộ hay ghen tị.

(trithucvn.com)

Từ trích dẫn trên và hiểu biết từ thực tế, em hãy viết bài luận (600 chữ) bàn luận, thể hiện chính kiến của mình về sĩ diện và căn bệnh sĩ diện hão trong giới trẻ ngày nay.

-----Hết-----

- Học sinh không được sử dụng tài liệu.

- Giám thị không giải thích gì thêm.